

Gunnar Persson berättar...

Det här var Sture "Stöttan" Gillström

För 70 år sedan var Sture "Stöttan" Gillström Hammarbys matchvinnare så gott som varje helg. Idag är det få som minns honom. Gunnar Persson råder bot på något som uppenbart är en brist.

När vi i ÖIS-programmet publicerade Hammarbys alla målskyttar i seriesammanhang 1924–99 var det säkert några som höjde ett ögonbryn över topplistan: Sture Gillström. Vem var det? När spelade han?

Redan där konstaterades att han var med mellan 1925 och 1936 och att han gjorde 72 mål på 159 matcher. Svaret på frågan "vem" var värre eftersom ingen i dagens Hammarby kommer ihåg honom.

Men efterforskningar (och lyckliga omständigheter) ledde mig till dottern Ingemarie och hennes son Björn.

Björn, som förvaltar Stures med åren allt tufsigare klippbok, har ett barns glasklara minnen av sin morfar:

– Jag var ju bara elva när han dog och vi hann inte prata så mycket om det som varit. Han berättade sällan om sin idrottstid. Jag tror att han var rädd för att framstå som skrytsam. Men vi spelade ju fotboll ute på landet (på Djurö) och det är främst somrarna därute jag kommer ihåg, hur han påtade i marken och hur det hela tiden fejades med stugan. Jag minns honom som snäll och väldigt förstående.

– När jag tittar i klippboken så förstår jag att han måste ha varit stor när han spelade. För mig är han ju naturligtvis störst.

Sture Gillström föddes 1908 och växte upp på Brännkyrkagatan. Ingemarie fyller i bakgrunden:

– Hans pappa var dykare och gick bl.a. ner till ångaren Per Brahe [som förläste på Vättern i november 1918] men dog strax därefter i Spanska sjukan. Mamman fick ensam ta hand om tre barn. Det var

svåra år och ingenting som någon av dem ville berätta om senare. Man konstaterade att det var jobbigt men gick inte närmare in på saken.

För den som inte vet det: Folk svält här i landet under Första världskriget (1914–18) och massarbetslösheten under tidigt 1920-tal pressade fram den sista stora utvandringstågen till USA.

Sture Gillström debuterade i Hammarbys A-lag som 16-åring i seriepremiären i augusti 1925. Det blev 3–0 mot Sundbyberg och den för sina år mogna och robuste innern gjorde två mål.

Som vänsterytter i kedjan Åke Hallberg–Sigge Öberg–Acke Nilsson–Emil Ströberg–Sture Gillström knep han en ordinarie plats men blev senare center när Nilsson vid årsskiftet 1931–32 gick till AIK.

Efter ett par säsonger som murbräcka blev även "Stöttan" uppvaktad av AIK. Han gick över men hamnade i en helt annan miljö. "Gnaget" var då Stockholms verkliga storklubb med hemvist på Stadion och många kamelhårsulstrar i ledningen. Konkurrensen om centerplatsen var mördande i och med att gamle Per Kaufeldt bet sig kvar samtidigt som Olle Zetherlund från IFK Stockholm också var ny i truppen.

"Stöttan" fick emellertid förtroendet i premiären. Han spelade de tre första matcherna:

- Halmstads BK (b) 2–2. Gillström satte första målet.
- Gefle IF (h) 4–2. Gillström kvitterade till 1–1.
- Sandvikens IF (b) 3–5. Gillström gjorde 2–0 för AIK.

FOTO: B. A. (PEDDY) NOBERG

Laget som säsongen 1934–35 placerade sig på tredje plats i division II Östra efter IFK Norrköping och Mjölby AI. Stående fr.v. Sigge Öberg, Sture "Stöttan" Gillström, Bertil "Jeppe" Andersson, Folke Adamsson, Gustav "Munko" Lindberg och Ragnar "Ragge" Johansson. Främst Tore Larsson, Bertil "Berra" Lundell, Sven Bergqvist, Oscar Björnlund och Rune "Vasa" Andersson. Trion Öberg, Lundell och Johansson var välmeriterade landslagsspelare i ishockey.

Efter den förlusten försvann han men kom tillbaka som vänsterytter mot Helsingborg (2–5 inför nästan 22 000 på Stadion) och Malmö FF (5–0). Han deltog i höstturnén till Budapest och Wien men bestämde sig trots det för att gå tillbaka till Hammarby.

– Pappa var en envis och energisk person, säger Ingemarie. Och vad jag förstår var det efter att han kommit tillbaka från AIK som han bestämde sig för att satsa på en utbildning. Han var verkstadsarbetare men efter fyra års studier på aftonskola blev han maskiningenjör. Att spela fotboll, ha familj och utbilda sig på kvällstid krävde en hel del envishet.

Han började jobba på Sieverts Kabelverk i Sundbyberg och lämnade då (1936) Hammarby för Sundbybergs IK. Till slut klipptes också banden med många av de gamla lagkamraterna.

– Jag vet att mamma [Dagmar] inte tyckte om att han träffade gamla idrottspolare. Det förekom en hel del sprit i de sammanhangen och jag tror att hon, som annars var ganska tillbakadragen, faktiskt ställde krav och fick honom att välja, säger Ingemarie.

När Ingemarie växte upp flyttade man från Ulvsunda till Kristineberg och senare – när Sture börjat jobba på ASEA Kabel i Hammarbyhamnen – till Hammarbyhöjden och Nytorp.

– Han hade bra hand med barn – jag var själv pappas flicka i hög grad – och i mitten av 1950-talet var han fritidsledare i Kärrtorp.

– När ASEA Kabel lade ner och flyttade till Västerås pendlade han. Ibland på moped!

– Han stöttade mig mycket när jag växte upp och använde sina egna erfarenheter till att sporra mig att

Sture Gillström

Född 3.12.1908. Död 28.1.1979.

Fotboll

Seriematcher och mål för Hammarby

Säsong	Division	Matcher	Mål	Position
1925-26	II	7	3	vi
1926-27	II	9	3	vy
1927-28	II	16	6	vy
1928-29	II	18	6	vy
1929-30	II	17	4	vy
1930-31	II	16	4	vy
1931-32	II	17	11	vy, cf
1932-33	II	18	14	cf
1933-34	II	5	5	cf
1934-35	II	18	8	cf
1935-36	II	18	8	cf
Totalt	11 säsonger	159	72	

- Han var Hammarbys bäste skytt säsongerna 1931-32, 32-33, 34-35 och 35-36.
- Dessutom ett allsvenskt gästspel i AIK hösten 1933 (5 matcher - 3 mål) och (fr.o.m hösten 1936) spel i div. II och III för Sundbybergs IK.

Ishockey

Elitspel i Hammarby som back och forward 1926-30 och 1932-33 samt i AIK 1934. Svensk mästare för Hammarby 1932 och 1933. Elitseriemästare 1933. Reserv i AIK:s mästarlag 1934.

Bandy

Junior-DM-vinnare 1926. A-lagsspelare i Hammarby 1927-29 och 1932-33.

Nya svartingar: Kalle Jacobsson, Värtan, Sture Gillström, Hammarby, Berra Pettersson, Reymersholm, och Olle Zetherlund. Stockholms-Kamraterna.

Nyförvärv i AIK sommaren 1933. AIK var bra då och det var bara Zetherlund som tog plats i A-laget. Gillström och Pettersson återvände till sina moderklubbar efter bara fem respektive en allsvensk match. Jacobsson fick inte chansen överhuvudtaget.

gå vidare och utbilda mig till barnmorska, säger Ingemar som själv under många år spelade handboll i Bolton.

Sture Gillström avled i januari 1979 och begravdes vid Djurö kyrka.

Än idag gör han sig påmind.

- Vi hittade hans gamla fotbollsskor förra året när vi röjde ur vinden på landet, säger Björn. Och hans gamla Hammarbytröja, nerkrympt till barnstorlek, finns kvar. Den hade jag t.o.m. i plugget när någon antydde att jag skulle vara AIK:are...

Och för den som skulle vilja ta sig en titt på den för Gillströmmarna så typiska hakspetsen är det bara att göra sig ett ärende till Stures syssling Anders Gärderud.

Här köper du souvenirer på Söderstadion:

Västra läktaren.
Öppet två timmar före match och
en timme efter.

Försäljningsställen finns också
vid östra, norra och södra läktarna.